

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

140. An supra dictis casibus, si Sacerdos celebret Missam in Ecclesia
polluta, remaneat consecrata? Et an requiratur sententia iudicis
declarantis locum sacrum esse violatum? Et cursissime deducitur, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. CXL. &c. 91

Ecclesia polluta esse iure ipso suspensum ab ingressu Ecclesiae; & si post talem suspensionem celebraret, vel actum sui Ordinis exerceat, fieri irregularem.

RESOL. CXL.

An in supra dictis casibus, si Sacerdos celebrat Missam in Ecclesia polluta, remaneat consecrata?

Et an requiratur sententia iudicis declarantis locum sacrum esse violatum?

Et cursum deducitur, quod si Sacerdos diceret Missam cum vestibus non benedictis, & in calice non consecrato, quod supradicta remaneat consecrata, & benedicta. Ex part. 11. tract. 2. & Misc. 2. Resol. 19.

Sup. hoc in Resol. 19. in alio cap. 5. quasi. 12. num. 99.

§. 1. Quid ad primum negatiue nominatim contra me tenet Franciscus Lugo, de Sacra. l. 3. cap. 5. quasi. 12. num. 99. vbi sic ait; Sententiam affirmantem ego non auderem in praxi complecti, quia non reputo illam probabilem per locum intrinsecum. An vero per locum extrinsecum tot Auctores reddant illam tutam in praxi, iudicent alij. Ita ille adhaerens eius germano Cardinali Lugo à me alibi adducto.

Sup. hoc in Resol. 19. in alio cap. 5. quasi. 12. num. 99.

2. Sed nouissimè præter alios à me adductos, affirmantem sententiam tanquam probabilem admittit Dicastillus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disputat. 4. dub. 7. num. 113. vbi sic asserit? Vtrum autem, si interim dum violatio Ecclesiae durat, bona fide quis in ea sacrificet, sufficit hoc vt non sit necessaria alia reconciliatio, aut consecratio: non omnes consentiunt. Impugnat Layman, quia nullo iure, aut ratione solum videtur; nam si celebratio Missae esset instar reconciliationis, idem dicendum esset, si Sacerdos mala fide in Ecclesia polluta celebrat; quod planè falsum est (inquit Layman.). Verùm Sà expresse id concedit, & non putat planè falsum; sed potius putat cum aliis, quorum nomina non refert satis magnam esse reconciliationem, seu benedictionem, ipsam celebrationem. Itaque cum Auila saltem probabilem sententiam puto. Vnde iuxta eam sequitur, quod si Episcopus dispenderit, vt in violata Ecclesia celebraretur, etiam manebit reconciliata. Ita Dicastillus.

3. Vnde parum modestè præter morem suum hanc sententiam falsam appellauit Amicus in Curs. Theologiae disputat. 33. sect. 12. num. 345. contra quem adduco me citato Patrem Tamburinum de Sacrificio Missae lib. 1. cap. 1. §. 4. num. 5. asserentem hanc opinionem esse probabilem; & respondet ad argumenta quae contra me adducit Eminentissimus Cardinalis Lugo, & ex his tenet etiam mecum probabiliter, quod si Sacerdos diceret Missam cum vestimentis non benedictis, & in Calice non consecrato quod supradicta remaneat consecrata.

Sup. hoc in Resol. 19. in alio cap. 5. quasi. 12. num. 99.

4. Quoad secundum, videlicet an post Concilium Constantiense requiratur ad violationem publicam sententia iudicis declarans locum Sacrum esse violatum? Affirmatiuam sententiam alibi probabilem existimaui, Sed nominatim contra me insurgit Franciscus Lugo vbi supra num. 92. quia violatio loci Sacri non est interdictum propriè, nec intelligitur nomine interdicti, vel Censurae; quod docuit etiam Suarez tom. 5. disputat. 37. sect. 1. num. 28. Quare decretum Concilij Constantiensis ad Ecclesiae pollutionem non extenditur. Et Cardinalis de Lugo testatur esse Romae praxi receptum, vt Ecclesiae reconciliantur etiam si violatio denunciata non fuerit. Ego verò reor, eandem esse praxim aliarum Diocesium. Vnde soluitur

fundamentum contrarium, & certè verba Concilij Constantiensis aliter refert Suarez eod. to. 5. disp. 9. sect. 2. ac reuelat tom. 3. disp. 81. sect. 4. Videatur vtroumbique. Hæc Lugo.

5. Et hanc sententiam existimo probabiliorem, non tamen nego affirmatiuam suam non habere probabilitatem, & idem Martinus de San. Ioseph in Mor. Confessor. tom. 1. lib. 1. tractat. 15. de Euchar. cum. 7. sic asseruit; Tingo por muy probable sententia la que dize, que en estos casos no basta, para que queda la Iglesia poluta, que sean publicos, sino que se requiere de mas desto; que por sententia de juez se declare, que por los tales delictos esta la Iglesia poluta; porque esta pena es como censura; y de la misma manera que en la censura ha de interuenir en ellas sententia de juez; como en el descomulgado, que no se ha de euitar; hasta que por sententia se sepa; que incurro en la descomunión, Peña tr. 3. p. 4. quasi. 64. & satis probabile iudicant Suarez tom. 3. in 3. parti. disp. 81. sect. 4. Fagundez de Eccles. praecept. lib. 3. cap. 14. num. 34. y lo confituro; porque de similibus simile est iudicium; quando est eadem ratio, non possunt, & l. sequenti. ff. de legib. §. rectè instit. mandati. Ita Martinus. Sed licet hæc opinio, vt dixi speculatiuè loquendo probabilis sit, tamen praxi, quae est sequenda est in contrarium.

RESOL. CXLI.

Quomodo per effusionem humani sanguinis iniuriosam fuit violata quadam Ecclesia consecrata, quaesierunt an simplex Sacerdos de licentia Episcopi possit illam reconciliare?

Et explanatur, quod hæc est differentia inter Ecclesiam benedictam, & consecratam; nam Ecclesia, si sit benedicta tantum; potest reconciliari per simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, si verò sit consecrata, debet reconciliari per Episcopum proprium, vel per alium Episcopum de eius licentia, & cum aqua à se, vel per alium Episcopum benedicta cum vino, & cinere. Ex part. 2. tract. 15. & Misc. 1. Resol. 6.

§. 1. Respondi negatiuè; nam hæc est differentia inter Ecclesiam benedictam, & consecratam; nam Ecclesia, si sit benedicta, potest reconciliari per simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, si verò sit consecrata, debet reconciliari per Episcopum proprium, vel per alium Episcopum de eius licentia, & cum aqua à se, vel ab alio Episcopo benedicta cum vino, & cinere. Ita communiter Doctores. Auila de cens. part. 1. disp. 7. dub. 4. Filliuc. in suis questionibus moral. tom. 1. tract. 5. cap. 4. num. 118. Sayrus de censuris, lib. 5. cap. 16. n. 31. Graffius de censur. part. 1. lib. 2. cap. 48. num. 10. Henricquez lib. 9. cap. 27. n. 6. Nugnez in 3. p. tom. 1. q. 63. art. 3. dub. 2. Gasp. Hurt. de sacrif. Miss. disp. 4. diff. 7. & alij. Probatur hæc opinio ex cap. aqua, de consecr. Eccles. vbi dicitur, quod consuetudo Ecclesiae Bracharensis, vbi solebant Episcopi committere Sacerdotibus, reconciliare Ecclesiam, potius sit dicenda corruptela.

Sup. contentis in hac Resol. infra in Resol. seq. §. 1. ad medium, & in Resol. post seq. à principio, vbi que ad text. Quod si. & infra in Resol. 144. à principio, vbi que ad §. Sed quid, vbi melius, & magis clarè quam in aliis §§. huius anno.

2. Non reticeam tamen contrariam sententiam extrae apud Victoriam in summ. Sacram. quasi. 99. & apud Emanuelem Sà post correctionem Magistri Saceri Palatij, verb. Eccles. num. 20. Et quod mirum est, nouissimè Franciscus Syluius in suis commentariis in 3. part. D. Thoma, q. 83. art. 3. docet etiam hanc sententiam, & testatur de praxi, ait enim: Quibusdam videtur, quod Ecclesia prius consecrata, sic debeat reconciliari per Episcopum, vt hic vices suas ne-